

Personalstatistik inom primärvården

Slutrapport del 1

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Artikelnummer: 2026-3-10114

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, mars 2026

Förord

Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att utveckla och presentera statistik avseende legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal samt annan relevant personal, verksam i primärvården. Särskilt fokus ska ligga på personal som arbetar inom områdena psykisk hälsa och psykisk ohälsa. Det finns ett behov att kunna följa omställningen till en god och nära vård, där primärvården har en viktig roll och där det idag råder en brist på data och statistik inom flera områden. Slutrapporteringen är fördelad på två rapporter där denna rapport utgör del 1.

Utredaren Camilla Jomer har varit projektledare, utredaren Anna Dovärn, statistikerna Mikael Ohlin och Hans Schwarz samt juristen Nima Andacheh har bidragit i arbetet med slutrapporten. Ansvarig enhetschef har varit Maria Asmundsson.

Björn Eriksson
Generaldirektör

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	5
Inledning	6
Uppdrag om personalstatistik inom primärvården	6
Uppdragets genomförande 2025	7
Samverkan och samarbeten	7
Utgångspunkter och avgränsningar	7
Förvaltning och utveckling av ny statistik.....	8
Öppna insatser inom individ- och familjeomsorgen skiljs från kommunal hälso- och sjukvård	9
Flera aktörer tar fram Statistik över rekryteringsbehov	10
Juridiska begränsningar	11
Personalstatistik för primärvården.....	12
Psykologer inom primärvården fortsätter att öka	14
Antalet undersköterskor fortsätter att minska.....	15
En stor del av undersköterskor har erhållit bevis om skyddad yrkestitel	17
Referenser.....	19
Bilaga 1. Inkluderade yrken inom primärvården i statistikdatabasen.....	20
Bilaga 2. Sysselsatt personal inom primärvården, november 2024.....	22
Bilaga 3. Termer och begrepp som används i denna rapport....	24

Sammanfattning

Föreliggande rapport är del ett av uppdraget Uppdrag att utveckla och presentera statistik avseende hälso- och sjukvårdspersonal verksam inom primärvården. Under april 2025 publicerade Socialstyrelsen för första gången personalstatistik för primärvården i myndighetens statistikdatabas och under våren 2026 kommer en uppdatering med uppgifter från 2019, 2023–2024 att göras. Statistiken fokuserar bland annat på de personalgrupper inom primärvården som arbetar med psykisk ohälsa. För att kunna skilja primärvården från andra vårdområden har SNI-koder använts med viss justering.¹ När uppdraget är slutrapporterat kommer den fortsatta utvecklingen och förvaltningen av statistiken inom detta område att omhändertas inom myndighetens statistikverksamhet.

Resultaten visar bland annat att det totala antalet sysselsatta i primärvården per 100 000 har ökat med två procent mellan åren 2019 och 2024. Antalet psykologer per 100 000 invånare varierar stort mellan regionerna. Exempelvis har Region Västra Götaland 45 psykologer per 100 000 i november 2024 medan Region Norrbotten endast har 12. Statistiken visar också att antalet sysselsatta psykologer inom både primärvården och specialiserad vård har ökat sedan 2019. Mellan 2019 och 2024 ökade antalet sysselsatta psykologer per 100 000 inom primärvården med 25 procent och inom specialiserad vård med 20 procent. Ökningen i primärvården kan delvis ha påverkats av hur den nya statistiken definieras. Enskilda psykologverksamheter utanför sjukhusen eller specialistkliniker definieras i statistiken som primärvård. I dagsläget saknas underlag för att kunna avgöra hur stor andel av dessa privata psykologverksamheter/psykologer som finansieras av regionerna respektive vilka som är helt privat finansierade.

Antalet undersköterskor per 100 000 har minskat under perioden 2019–2024 inom primärvården (-7 procent) och till viss del även inom specialiserad vård (-1 procent). Under samma period har både antalet vårdare och vårdbiträden per 100 000 ökat med 19 respektive 18 procent.

För uppgifter om öppna insatser inom individ- och familjeomsorg (IFO) har en omdefiniering gjorts vilket innebär att de skiljts från den kommunala hälso- och sjukvården och blir en egen vårdform och är därmed inte längre en del av primärvården. Syftet med förändringen är att ytterligare renodla och förfina statistiken.

¹ SNI är en standard för svensk näringsgrensindelning. SNI 2007 är den standard som gäller från 2008, för att hänföra bl. a. företagsverksamhet till en eller flera näringsgrenar.

Inledning

Uppdrag om personalstatistik inom primärvården

Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att ta fram och tillgängliggöra statistik över hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården med särskild fokus på psykisk hälsa och ohälsa. Uppdraget ska slutredovisas 31 mars 2026, med delrapportering årsvis åren 2023–2025. Slutrapporteringen är fördelad på två rapporter där denna rapport utgör del ett. Del två innehåller en analys av hur omställningen till en god och nära vård påverkat primärvårdens tillgång till legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, annan relevant personal samt en bedömning av fortsatta utvecklingsbehov inom området. Vi presenterar även en prognos över tillgång och efterfrågan på personal i primärvården som SCB har skapat på förfrågan av Socialstyrelsen.

Sammanfattning av de olika delredovisningarna

- I den första delrapporten i mars 2023 redogjorde Socialstyrelsen för vilka uppgifter som bör finnas med i personalstatistiken för yrkesverksamma inom primärvård[1].
- I delrapport två som lämnades i mars 2024 gjordes ett antal avvägningar baserade på vad som idag är möjligt att ta fram statistik för utifrån syfte med uppgiftsinsamlingen och tillgång till uppgifter. Huvudfokus för delrapport två var att undersöka om Statistiska centralbyråns (SCB) SNI-koder (ASTSNI-2007) håller tillräckligt hög kvalitet för att användas till att särskilja personal inom primärvård från personal inom specialiserad vård och annan vård. Socialstyrelsens bedömning är att SNI-koder med vissa justeringar ger tillräckligt med stöd för att användas för att urskilja primärvård och därmed kunna utgöra underlag för nationell statistik[2].
- I delrapport tre som lämnades i mars 2025 genomfördes ytterligare undersökningar för att kunna förfinas statistiken där Socialstyrelsen redogjorde för om och i så fall hur Ineras katalogtjänst HSA skulle kunna användas för syftet. Slutsatsen var att det inte går att använda HSA för detta ändamål[3].

Uppdragets genomförande 2025

I april 2025 publicerade Socialstyrelsen för första gången statistik för icke legitimerad personal inom primärvården i statistikdatabasen. För att bättre kunna möta efterfrågan på personalstatistik i primärvården har ytterligare ett sätt att dela upp statistiken införts. Under 2025 har statistiken utvecklats vidare. Nytt är att öppna insatser inom individ- och familjeomsorg (IFO) har skiljts från annan kommunal hälso- och sjukvård i syfte att ytterligare renodla statistiken. I tillägg till att kunna dela upp statistiken på öppen och sluten vård går det nu också att dela upp den på specialiserad vård, regional primärvård, kommunal primärvård, öppna insatser inom individ- och familjeomsorg och annan vård.

Tillsammans med Statistikmyndigheten SCB, presenteras en tillgångs- och efterfrågeprognos för ett antal legitimationsgrupper samt andra yrkesgrupper inom primärvården. Prognosen baseras på den modell som SCB använder för att ta fram publikationen *Trender och prognoser*, men där modellen i detta fall enbart tar hänsyn till primärvården. Syfte är att visa på tillgången och efterfrågan på utvalda legitimerade och andra relevanta yrken inom primärvården. Prognosen redovisas i del två av rapporteringen av detta uppdrag.

Samverkan och samarbeten

Under hela uppdragstiden har Socialstyrelsen samverkat med ett antal externa parter, till exempel Nationella vårdkompetensrådet och E-hälsomyndigheten.

Utgångspunkter och avgränsningar

Arbetet inför denna slutrapport utgår ifrån tidigare delleveranser och det arbete som har genomförts i samband med dem. I SOU 2025:63 *Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens* – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov, har utredningen bland annat tittat på en ny yrkesgrupp ”avancerad specialistsjuksköterska” som bland annat kommer att jobba inom primärvården[4]. I Sverige är denna yrkestitel relativt ny men den finns i andra länder och kan eventuellt vara intressant att följa på sikt. Denna yrkesgrupp analyseras inte vidare inom ramen för det här uppdraget och är heller inte en del av statistiken i dagsläget. Alla inkluderade yrkeskategorier finns listade i bilaga 1.

Förvaltning och utveckling av ny statistik

I mars 2026 genomförs ytterligare en uppdatering av statistiken i statistikdatabasen inom ramen för detta regeringsuppdrag. Databasen uppdateras då med uppgifter från både 2019 och 2024.² För legitimerad personal kommer databasen även uppdateras med uppgifter från år 2023. Den fortsatta utvecklingen och förvaltningen av statistiken inom detta område omhändertas inom myndighetens ordinarie statistikverksamhet. Databasen kommer därmed att uppdateras årligen med nya uppgifter.

Den statistik över sysselsatt personal inom hälso- och sjukvården som Socialstyrelsen för närvarande har tillgång till kommer från myndighetens LOVA-förteckning och uppgifter från SCB:s yrkesregister.³ LOVA innehåller uppgifter om såväl senaste legitimation (inklusive läkares specialistbevis och sjuksköterskors specialistutbildning) som inom vilken organisation och vid vilket arbetsställe respektive person var sysselsatt i november respektive år.⁴ Sedan hösten 2025 ingår även undersköterskor med erhållit bevis om skyddad yrkestitel i LOVA. Från SCB samlas uppgifter in om icke legitimerad personal sysselsatta inom primärvården samt vissa delar inom skolhälsovården.

LOVA-förteckningen genomgår för tillfället ett stadium av utveckling. En av dessa förändringar beror på att LOVA:s uppgifter om arbetsmarknadsstatus i sin tur bygger på uppgifter från SCB. Sedan 2022 har källan till dessa bytts ut från Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) till Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS). En av de avgörande skillnaderna mellan RAMS och BAS är att RAMS endast innehöll slutgiltiga uppgifter, medan BAS även innehåller preliminära uppgifter. Eftersom de preliminära uppgifterna publiceras tidigare möjliggör detta även en tidigare och preliminär version av LOVA och uppgifter om primärvård. I jämförelse med slutgiltiga uppgifter har de preliminära uppgifterna visat sig hålla en relativt god kvalitet, men kvaliteten varierar över yrken och mellan typ av arbetsgivare.

² 2024 bygger på preliminära data.

³ Uppgifter från LOVA går att finna på Socialstyrelsens web
https://sdb.socialstyrelsen.se/if_per/val.aspx

⁴ I delrapport 3 beskrivs LOVA mer ingående. Det finns också information på Socialstyrelsen web.

Öppna insatser inom individ- och familjeomsorgen skiljs från kommunal hälso- och sjukvård

Sysselsatta inom öppna insatser inom IFO har skiljts från den kommunala hälso- och sjukvården och bildar därmed en ny vårdform, Öppna insatser inom individ- och familjeomsorgen, och ingår därmed inte i statistiken för primärvården. Denna vårdform saknar den hemsjukvård och hemtjänst som finns i andra öppna kommunala insatser såsom äldreomsorgen och omsorgen vid funktionshinder. Vårdformen bildas från följande tre SNI-koder.⁵

- 88.991 Öppna sociala insatser för barn och ungdomar med sociala problem
- 88.992 Öppna sociala insatser för vuxna med missbruksproblem
- 88.993 Övriga öppna sociala insatser för vuxna

Vårdformen består av sociala insatser såsom exempelvis adoptionsfrågor, handläggning av ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd, boendestöd och stöd till anhöriga inom missbruksomsorgen, familjesamtal, familjebehandling och social utredning. Enligt nedanstående tabell var de flesta sysselsatta inom denna vårdform socialsekreterare samt behandlingsassistenter och socialpedagoger.

Tabell 1. De vanligaste yrken för sysselsatta inom öppna insatser inom IFO

nov. 2024

Yrke	Antal
Socialsekreterare	11 386
Behandlingsassistenter och socialpedagoger med flera	2 395
Chef	2 073
Vårdare	1 369
Biståndsbedömare med flera	1 152
Övriga	4 453
Samtliga	22 828

Källa: Socialstyrelsen och SCB

⁵ SNI är en standard för svensk näringsgrensindelning. SNI 2007 är den standard som gäller från 2008, för att hänföra bl. a företagsverksamhet till en eller flera näringsgrenar.

Med denna justering ökar antalet sysselsatta inom kommunal hälso- och sjukvård med två procent i stället för 9 procent som ökningen hade varit om dessa inte hade exkluderats. Se justeringen i tabellen nedan.

Tabell 2. Sysselsatta i kommunal hälso- och sjukvård samt socialomsorg efter yrke 2022 och 2024.

Yrke inom kommunal hälso- och sjukvård	Kommunal hälso- och sjukvård inkl. Öppna insatser inom individ och familjeomsorg 2022	Kommunal hälso- och sjukvård inkl. Öppna insatser inom individ och familjeomsorg 2024	Kommunal hälso- och sjukvård exkl. Öppna insatser inom individ och familjeomsorg 2024	Öppna insatser inom individ och familjeomsorg 2024
Samtliga	380 772	396 806	373 978	22 828
Därav specialistsjuksköterska	4 877	5 392	5 112	280
Därav distriktssjuksköterska	2 501	2 679	2 560	119

Källa: Socialstyrelsen och SCB

Flera aktörer tar fram Statistik över rekryteringsbehov

SCB publicerar undersökningen Lediga jobb och rekryteringsbehov som beskriver efterfrågan på arbetskraft på den svenska arbetsmarknaden, i form av lediga jobb och arbetsgivares rekryteringserfarenheter.⁶ Bristen inom vården ses särskilt för yrkesgrupperna undersköterska, läkare (inklusive specialistläkare) och sjuksköterskor (inklusive specialistsjuksköterskor). Undersökningen redovisas nationellt och det finns ingen uppdelning som särskiljer primärvården från övrig vård, men på sikt finns planer på att i alla fall kunna redovisa statistiken på regionnivå, där det är möjligt och tillför något. Undersökningen visar bland annat att arbetsgivare inom vård och omsorg har ett stort rekryteringsbehov, men att det är svårt att uppfylla behovet. Om arbetsgivarna inte lyckas anställa så många personer som de söker kan det vara en indikator på arbetskraftsbrist.

Sveriges akademikers centralorganisation, SACO ger årligen ut rapporten Framtidsutsikter som innehåller prognoser för de yrkesgrupper som SACO omhändertar. Syftet med rapporten är att ge en prognos över framtida yrkesutsikter till elever inför att de väljer högskoleutbildning. Ett flertal

⁶ SCB. Hämtat 2026-01-13 från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/efterfragan-pa-arbetskraft/lediga-jobb-och-rekryteringsbehov/pong/statistiknyhet/lediga-jobb-och-rekryteringsbehov-1a-kvartalet-2025>

yrken som exempelvis barnmorska, läkare och psykolog som återfinns inom primärvården är yrken som därmed beskrivs närmare i den här rapporten och där SACO-förbunden följer arbetsmarknaden och utsikterna framåt[5].

Dessa publikationer kan tillsammans med Socialstyrelsens arbete med kompetensförsörjning alla bidra med pusselbitar till att förstå arbetsmarknaden inom primärvården.

Juridiska begränsningar

Socialstyrelsens arbete med statistik inom hälso- och sjukvård, exempelvis statistik om personal, styrs av lagen och förordningen om den officiella statistiken, förordningen om register över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och personal med bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska (HOSP-förordningen), myndighetens instruktion samt eventuella regeringsuppdrag.

Enligt nuvarande regeringsuppdrag ska myndigheten utveckla och presentera statistik avseende legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, samt annan relevant personal, verksam inom primärvården med särskilt fokus på personal som arbetar med psykisk hälsa och psykisk ohälsa. Regeringen har gett Socialstyrelsen möjlighet att ta fram statistik om icke-legitimerad personal till och med 31 mars 2026 i och med uppdraget. I samband med arbetet att skapa en förvaltning av personalstatistiken har Socialstyrelsen inlett en juridisk översyn. Även om statistiklagstiftningen, instruktionen och sedan förra året även HOSP-förordningen, inom statistikområdet hälso- och sjukvård, möjliggör för myndigheten att även utan ett regeringsuppdrag ta fram statistik om legitimerad personal inom hälso- och sjukvård samt personal med bevis om rätt att använda titeln undersköterska, har motsvarande möjlighet saknats för icke-legitimerad personal (de kategorier som nämns i delrapport 3)[3]. Detta eftersom majoriteten av dessa kategorier av personal inte omfattas av definitionen av hälso- och sjukvårdspersonal enligt 1 kap. 4 § patientsäkerhetslagen eller av kretsen av personer som är skyldiga att föra patientjournal enligt 3 kap. 3 § patientdatalagen. Statistik om dessa kategorier hamnar alltså utanför statistikområdet hälso- och sjukvård, om det inte finns ett regeringsuppdrag som ger stöd för att behandla personuppgifter gällande nyssnämnda kategorier i statistiksyrte.

Den 22 januari 2026 fick Socialstyrelsen ett fortsatt uppdrag inom ramen för kompetensförsörjningsuppdraget som ger det juridiska stöd som myndigheten behöver för att kunna fortsätta att samla in uppgifter för icke legitimerad personal för statistikändamål.⁷

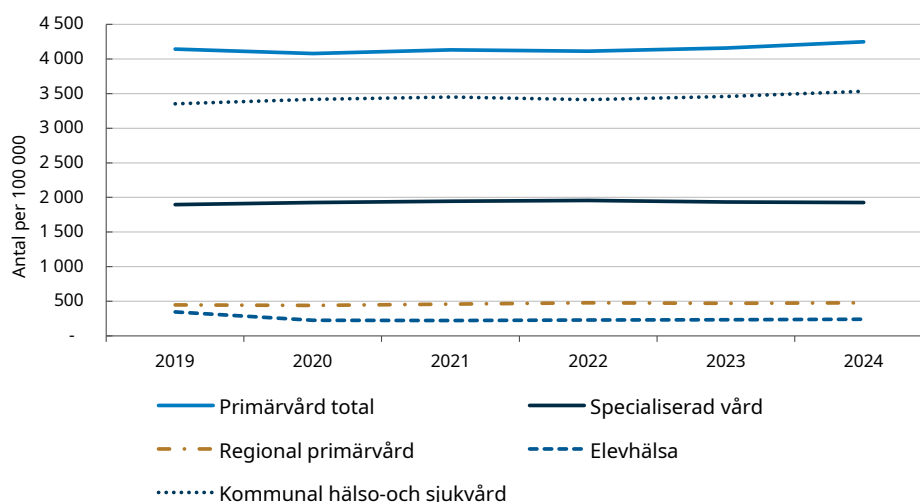
⁷ Uppdrag till Socialstyrelsen att fördela och betala ut medel för att stärka kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården (S2026/00092)

Personalstatistik för primärvården

Detta är den fjärde och sista rapporteringen inom uppdraget om personalstatistik i primärvården. Nedan presenteras en uppdatering av de uppgifter som finns i statistikdatabasen. Databasen kommer att uppdateras med uppgifter för 2019 och 2023–2024 under våren 2026.

I diagram 1 nedan visas den totala sysselsättningen i primärvården i relation till andra vårdformer.⁸ Enligt diagrammet har den totala sysselsättningen inom primärvården en ökande trend (2 procent) mellan åren 2019 och 2024, men det varierar lite mellan yrkesgrupper. År 2020, pandemins första år,⁹ sjunker dock sysselsättningen med två procent för att därefter stiga igen och år 2022 var nivåerna i stort sett på samma nivå som 2019 och har därefter haft en svagt ökande trend. Pandemins inverkan på statistiken tycks inte vara alltför stor men det bör påpekas att en del av den tillväxt som sker efter 2020 troligtvis är återhämtning från den nivå som gällde 2019 och har därmed inte med en verklig förändring att göra.

Diagram 1. Sysselsatta inom regional primärvård, kommunal hälso- och sjukvård, elevhälsa samt Specialiserad vård per 100 000

Källa: LOVA-förteckningen, Socialstyrelsen, SCB

Antal sysselsatta inom primärvårdens fem största legitimerade och icke-legitimerade yrken redovisas nedan i tabell 3. Enligt tabellen arbetar cirka 450 000 hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården i november 2024. Det är en ökning med fyra procent jämfört med 2022.

⁸ Se bilaga 3 för definition av del olika vårdformerna i det här avseendet.

⁹ Den 11 mars 2020 meddelade Världshälsorganisationen (WHO) att spridningen av coronaviruset skulle klassas som en pandemi.

Tabell 3. Sysselsatt personal inom de fem största yrkesgrupperna i primärvården, nov 2024

Yrke	Regional primärvård	Kommunal hälso- och sjukvård ¹⁰	Elevhälsa	Total-summa	Skillnad mot föregående rapportering (2022–2024)	Andel av sysselsatta inom primärvården ¹¹
Legitimerade yrken						
Sjuksköterska	16 597	18 181	3 354	38 132	+4%	8%
Läkare	10 106	249	67	10 422	+6%	2%
Därav läkare som ännu inte har specialiserat sig ¹²	3 648	53	8	3 709	+4%	1%
Fysioterapeut	4 387	2 687	109	7 183	+4%	2%
Arbetsterapeut	1 320	3 569	142	5 031	+1%	1%
Psykolog	2 412	419	550	3 381	+5%	1%
Ikke-legitimerade yrken						
Undersköterskor	4 957	118 703	565	124 225	-4%	28%
Därav undersköterskor med skyddad yrkestitel	2 593	57 179	1 640	61 412	X	14%
Vårdbiträden	231	76 776	950	77 957	+18%	17%
Vårdare	84	72 615	1 206	73 905	+10%	16%
Personliga assistenter ¹³	6	50 066	364	50 436	0%	11%
Specialpedagog*	53	244	12 080	12 377	+5%	3%
Totalt inom primärvården¹⁴	50 344	373 978	25 573	449 895	+4%	100%

Källa: LOVA-förteckningen, Socialstyrelsen och SCB

¹⁰ Det är i dagsläget inte möjligt att skilja olika arbetsuppgifter åt. Statistiken för kommunal hälso- och sjukvård inkluderar därför även omsorg.

¹¹ Andelen av sysselsatta inom primärvården är avrundade till hela procent.

¹² Läkare som ännu inte specialiserat sig ingår i kategorin läkare och används bland annat för att skatta antalet ST-läkare.

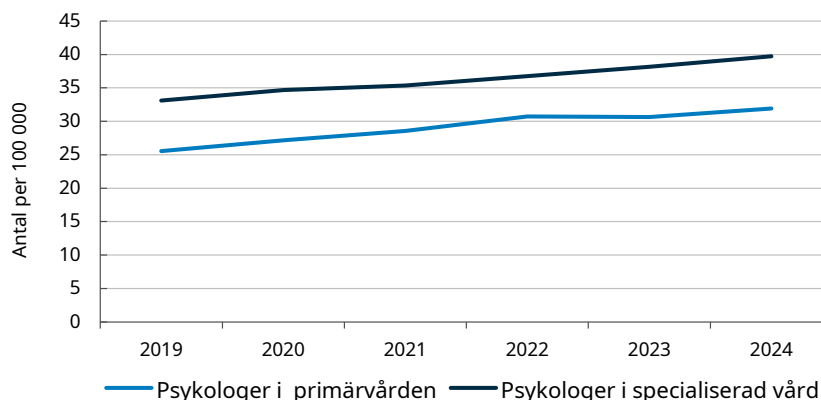
¹³ Många av personliga assistenters arbetsuppgifter omfattar ADL-stöd snarare än omvårdnad.

¹⁴ Tabellen innehåller endast de fem största yrkesgrupperna därför summerar inte tabellen till totalen 449 895 och 100%.

Psyko­loger inom primärvården fortsätter att öka

Antalet sysselsatta psyko­loger per 100 000 inom både primärvården och den specialiserade vården har ökat mellan 2019 och 2024. Inom primärvården har antalet sysselsatta psyko­loger ökat med 25 procent och inom den specialiserade vården med 20 procent (se diagram 2 nedan). Socialstyrelsen har gjort tolkningen att merparten av den psyko­logverksamhet som sker utanför den specialiserade vården respektive hälso- och vårdcentraler, och som sker via avtal med regionen, utgör primärvård. Emellertid är det inte möjligt att på ett enkelt sätt särskilja vilka av dessa psyko­logverksamheter som har avtal med en region. Därför kommer vissa psyko­logverksamheter i Socialstyrelsens statistik att inkluderas som sysselsatta i primärvården trots att de inte fullt ut uppfyller de uppsatta kriterierna, exempelvis privata verksamheter som inte tillämpar regionens gemensamma besökstaxa. Efter dialog med E-hälsomyndigheten har det framkommit att planen för den nationella katalogen över vårdgivare och utförare av socialtjänst (S2023/02118), när den är etablerad, ska kunna tillhandahålla uppgifter om vilka vård- respektive omsorgsgivare som har aktuella avtal med respektive huvudman (region/kommun). Sådana uppgifter är relevanta för att tydligare kunna skilja på vilka verksamheter som utgör del av den offentligt finansierade vården. Däremot kommer tjänsten inte ha någon koppling till sysselsatt eller tjänstgörande personal. Katalogen kommer därför inte att vara användbar i sammanhanget att föra statistik över hur personal fördelar sig på olika typer av vård.

Diagram 2. Utveckling sysselsatta psyko­loger inom primärvården och specialiserad vård i riket per 100 000, 2019–2024

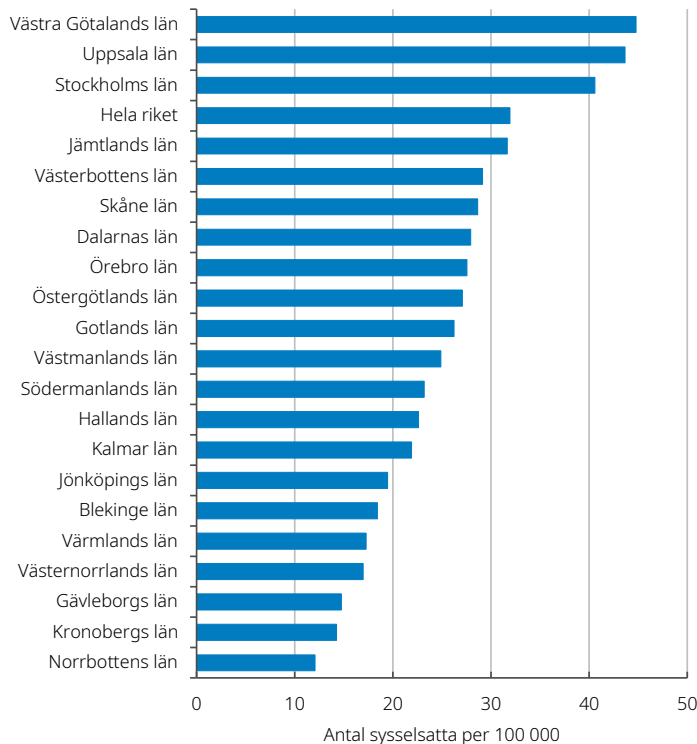

Källa: LOVA-förteckningen, Socialstyrelsen och SCB

Diagram 3 nedan visar antalet sysselsatta psyko­loger inom regionerna och variationen mellan regionerna är stor. Flest psyko­loger har Region Västra Götaland med 45 psyko­loger per 100 000 invånare. Detta kan jämföras med

Region Norrbotten som endast har 12 sysselsatta psykologer per 100 000 invånare år 2024.

Diagram 3. Antal sysselsatta psykologer per 100 000 inom primärvården per län, 2024

Källa: LOVA-förteckningen, Socialstyrelsen och SCB

Organiseringen av bland annat psykologverksamheter varierar både mellan regioner och vårdcentraler. Flera vårdgivare erbjuder dessutom lätt tillgänglig digital psykologvård. Verksamheter som tillhandahåller psykologtjänster digitalt kan till exempel vara skrivna i en region men tillhandahåller tjänster för patienter i en annan region, vilket kan bidra till variationen i statistiken[3].

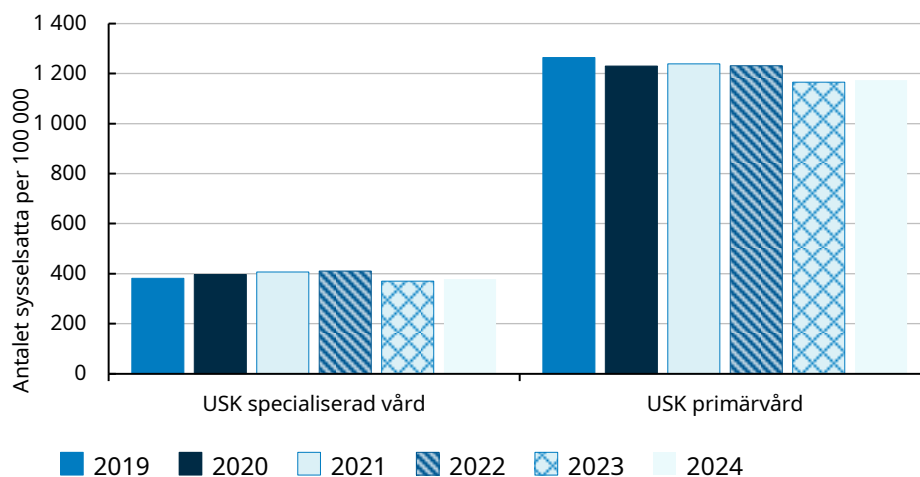
Antalet undersköterskor fortsätter att minska

Antalet undersköterskor (USK) per 100 000 har minskat inom såväl primärvården som den specialiserade vården. Mellan åren 2019 och 2024 har det skett en gradvis minskning inom primärvården, med undantag för år 2021 då det skedde en liten ökning. Totalt sett har antalet undersköterskor per 100 000 inom primärvården minskat med sju procent mellan 2019 och 2024. Inom den specialiserade vården ökade antalet undersköterskor fram till 2022 då antalet undersköterskor började minska. Den största

minskningen skedde mellan åren 2022 och 2023 (-10 procent), men totalt sett har antalet undersköterskor inom den specialiserade vården endast minskat med en procent mellan 2019 och 2024.

Diagram 4. Antal USK inom den specialiserade vården och primärvården per 100 000

2019-2024

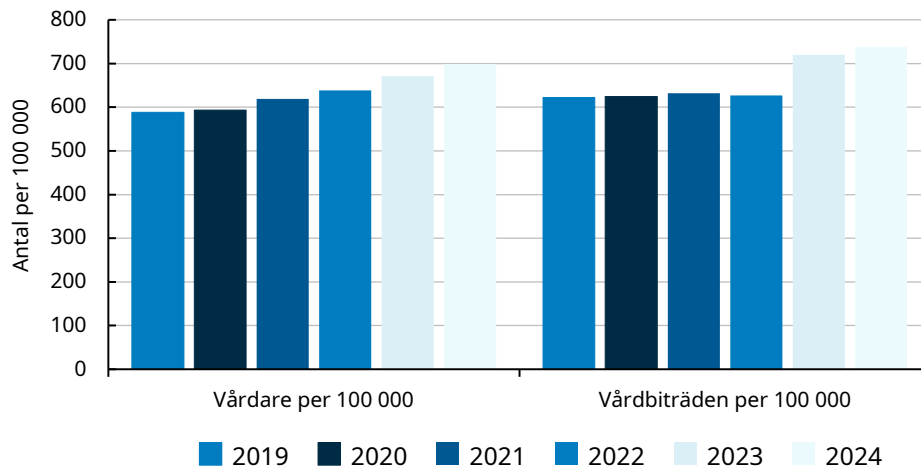

Källa: Socialstyrelsen och SCB

Samtidigt som antalet undersköterskor har minskat har yrkesgrupper som vårdare och vårdbiträden ökat under samma period med 19 respektive 18 procent per 100 000 (Se diagram 5 nedan). I stort sett alla vårdare och vårdbiträden arbetar inom kommunal hälso- och sjukvård och utför i stor utsträckning arbetsuppgifter som personlig omvårdnad och omsorg.

Diagram 5. Antal vårdare och vårdbiträden per 100 000

2019-2024

Källa: Socialstyrelsen och SCB

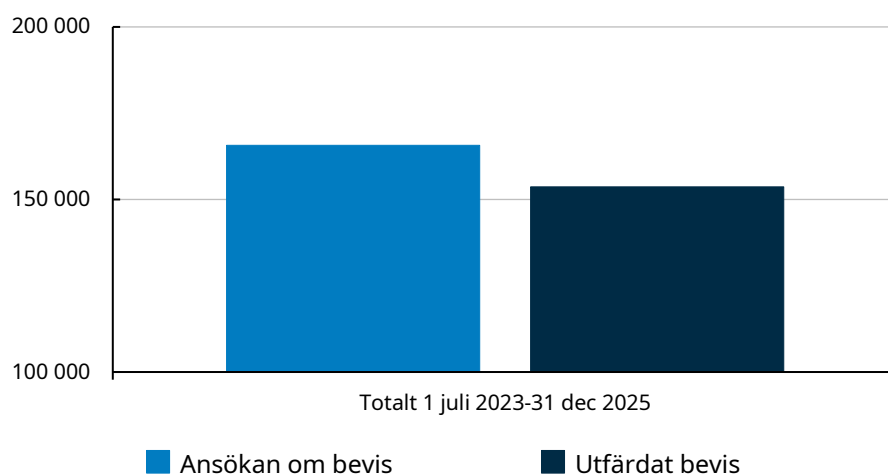
En stor del av undersköterskor har erhållit bevis om skyddad yrkestitel

Med en skyddad yrkestitel för undersköterskor blir det tydligt vilken utbildning en person med titeln har. Det bidrar till trygghet för patienter, brukare och anhöriga och det gör dessutom att det blir lättare för arbetsgivare att leda och planera verksamheten på arbetsplatsen. Sedan det blev möjligt att ansöka om bevis för skyddad yrkestitel den 1 juli 2023 har över 150 000 bevis utfärdats. Även om vi inte har möjlighet att urskilja var i vården dessa är sysselsatta kan det ändå vara intressant att sätta det i relation till det totala antalet undersköterskor som arbetar inom primärvården och den specialiserade vården. Totalt var antalet sysselsatta undersköterskor cirka 164 000 år 2024. Den som hade en tillsvidareanställning som undersköterska när de nya reglerna började gälla den 1 juli 2023, får fortsätta att använda titeln till och med den 30 juni 2033 utan bevis.¹⁵

¹⁵ Socialstyrelsen. Hämtat 2026-02-05 från <https://legitimation.socialstyrelsen.se/skyddad-yrkestitel-for-underskoterska/information-om-skyddad-yrkestitel/>

Diagram 6 Antal ansökningar och utfärdade bevis om skyddad yrkestitel Undersköterska

1 juli 2023–31 dec 2025

Källa: Socialstyrelsen

Det är viktigt att notera att vissa ansökningar om bevis som exempelvis inkommit under 2023 utfärdas under 2024. På samma sätt kan ansökningar som inkommit 2025 ännu inte vara beslutade.

Referenser

1. Socialstyrelsen. Personalstatistik inom primärvården. 2023.
2. Socialstyrelsen. Personalstatistik inom primärvården. 2024.
3. Socialstyrelsen. Personalstatistik inom primärvården. 2025.
4. Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens : utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov. Stockholm: Regeringskansliet; 2025.
5. SACO. Framtidsutsikter. Här finns jobben för akademiker år 2030. 2025.

Bilaga 1. Inkluderade yrken inom primärvården i statistikdatabasen

Icke-legitimerade yrken

- Biståndsbedömare med flera
- Chef
- Hälsopedagog
- Hälso- och sjukvårdstekniker
- Kurator
- Medicinsk sekreterare
- Personlig assistent
- Skötare
- Socialsekreterare
- Specialpedagog
- Systemutvecklare
- Undersköterska
- Vårdare
- Vårdbiträde

Legitimerade yrken

- Arbetsterapeut
- Barnmorska
- Fysioterapeut
- Läkare
- Därav läkare som ännu inte har specialiserat sig¹⁶
- Läkare, examinerade utan legitimation¹⁷
- Psykolog
- Psykoterapeut
- Sjuksköterska
- Samtlig hälso- och sjukvårdspersonal

¹⁶ Läkare som ännu inte specialiserat sig ingår i kategorin läkare och används bland annat för att skatta antalet ST-läkare.

¹⁷ Läkare, examinerade utan legitimation används bland annat för att skatta antalet AT-läkare.

Därav Specialistyrken

- Specialistläkare
- Därav specialistläkare i allmänmedicin
- Därav specialistläkare i anestesi och intensivvård
- Därav specialistläkare i barn- och ungdomsmedicin
- Därav specialistläkare i barn- och ungdomspsykiatri
- Därav specialistläkare i geriatrik
- Därav specialistläkare i internmedicin
- Därav specialistläkare i kardiologi
- Därav specialistläkare i kirurgi
- Därav specialistläkare i obstetrik och gynekologi
- Därav specialistläkare i ortopedi
- Specialistsjuksköterska
- Därav specialistsjuksköterska i anestesisjukvård och/eller intensivvård
- Därav specialistsjuksköterska i distriktssköterska
- Därav specialistsjuksköterska i hälso- och sjukvård för barn och ungdomar
- Därav specialistsjuksköterska i internmedicin och/eller kirurgi
- Därav specialistsjuksköterska i onkologi
- Därav specialistsjuksköterska i operationssjukvård
- Därav specialistsjuksköterska i psykiatrisk vård
- Därav specialistsjuksköterska i vård av äldre

Bilaga 2. Sysselsatt personal inom primärvården, november 2024

Yrke	Regional primär-vård	Kommunal hälso- och sjukvård ²⁰	Elevhälsa	Primär-vården, totalt	Andel av sysselsatta inom primär-vården*
Legitimerade yrken					
Sjuksköterska	16 597	18 181	3 354	38 132	8%
Läkare	10 106	249	67	10 422	2%
Därav läkare som ännu inte har specialiserat sig²²	3 648	53	8	3 709	1%
Fysioterapeut	4 387	2 687	109	7 183	2%
Arbetsterapeut	1 320	3 569	142	5 031	1%
Psykolog	2 412	419	550	3 381	1%
Barnmorska	2 282	238	110	2 630	1%
Psykoterapeut	813	141	42	996	0%
Icke-legitimerade yrken					
Undersköterska	4 957	118 703	565	124 225	28%
Därav Undersköterska med skyddad yrkestitel	2 593	57 159	1 640	61 412	14%
Vårdare	84	72 615	1 206	73 905	16%
Vårdbiträde	231	76 776	950	77 957	17%
Personlig assistent	6	50 066	364	50 436	11%
Specialpedagog	53	244	12 080	12 377	3%
Socialsekreterare	15	2 472	185	2 672	1%
Behandlingsassistenter och Socialpedagoger	101	8 312	1 814	10 227	2%
Skötare	341	7 410	88	7 839	2%
Chefer	1 604	9 010	147	10 761	2%
Kurator	1 062	370	3 386	4 818	1%
Medicinsk sekreterare	3 832	X	X	4 372	1%
Biståndsbedömare, med flera	0	1 259	12	1 271	0%

Yrke	Regional primär-vård	Kommunal hälso- och sjukvård ²⁰	Elevhälsa	Primär-vården, totalt	Andel av sysselsatta inom primär-vården*
Hälsotekniker och IT-experto	48	209	307	564	0%
Hälsopedagog	34	X	X	168	0%
Övriga yrken	59	421	48	528	0%
Totalt inom primärvården	50 344	373 978	25 573	449 895	100%

²¹ Det är i dagsläget inte möjligt att skilja olika arbetsuppgifter åt. Statistiken för kommunal hälso- och sjukvård inkluderar därför även omsorg.

²²Läkare som ännu inte specialiserat sig ingår i kategorin läkare och används bland annat för att skatta antalet ST-läkare.

²³Läkare, examinerade utan legitimation används bland annat för att skatta antalet AT-läkare.

²⁴Detta är en sammanslagning av flera olika yrkeskoder, Systemanalytiker och IT-arkitekter m.fl., Mjukvaru- och systemutvecklare m. fl., Utvecklare inom spel, och digitala media, Systemtestare och testledare, Systemförvaltare m.fl., IT-säkerhetsspecialister, Övriga IT-specialister.

Bilaga 3. Termer och begrepp som används i denna rapport

Annan vård – Vård som i ett personalstatistiskt perspektiv inte klassificeras som specialiserad vård, primärvård eller tandvård. Personal som hamnar i denna kategori består dels av specifika verksamheter såsom laboratorieverksamhet, ambulansverksamhet, logopedmottagning, med mera. Här ingår även blandverksamhet inom ett arbetsställe som till exempel vårdcentral och BUP (specialiserad vård) och slutligen okända och övriga verksamheter, såsom alternativ medicin och habilitering.

Elevhälsa – Den hälso- och sjukvården som erbjuds elever på förskolan, grundskolan och gymnasiet.

Kommunal primärvård – hälso- och sjukvård som kommunerna ansvarar för. Den består dels av kommunal hälso- och sjukvård, dels elevhälsa.

Kommunal hälso- och sjukvård – Hälso- och sjukvård samt omsorg enligt SoL. Den består av särskilt boende och öppna insatser i verksamheter såsom äldreomsorgen och funktionshinderområdet.

Primärvård – vård på vårdcentraler (inkl. MVC, BVC, mm.), primärvårdsrehabilitering (psykologer, fysioterapeuter och arbetsterapeuter), sjukvårdsupplysning, kommunal hälso- och sjukvård och elevhälsa.

Regional primärvård – primärvård med regionen som huvudman.

Vårdsnivå/vårdform – typ av verksamhet, såsom primärvård, specialiserad vård, tandvård, med mera

Öppna insatser inom individ- och familjeomsorgen – socialomsorg för bland annat personer med missbruksproblematik, barn- och ungdomar och ekonomisk biståndsmottagare.

Personalstatistik inom primärvården – Slutrapport del 1 (artikelnr 2026-3-10114)
kan laddas ner från socialstyrelsen.se/publikationer.